

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Історія та археологія»
(спеціальність 032 «Історія та археологія»)
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Центральноукраїського державного університету імені В.К. Винниченка

Подана на рецензування освітньо-наукова програма (ОНП) 032 «Історія та археологія» є нормативним документом підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ЦДУ імені Володимира Винниченка. Її зміст відповідає Закону України про освіту, нормативним документам Міністерства освіти та науки України, які регулюють освітньо-наукову діяльність закладів вищої освіти (ЗВО). Освітня програма укладена відповідно до проекту державного стандарту. Її мета, завдання та конфігурація відповідає усім вимогам нормативних документів НАЗЯВО.

Важливим є те, що ОНП синтезує дослідницьку та науково-викладацьку підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Інтегральною частиною підготовки здобувачів є запропонована розробниками система заходів з практично-орієнтованої системи навчання докторів філософії із залученням до її впровадження та моніторингу наукової спільноти й стейкхолдерів. Такий підхід та принципи реалізації ОНП підвищує результативність досягнення прогнозованих результатів навчання (ПРН) здобувачів Центральноукраїнського державного університету.

Програма розрахована на чотирирічний термін підготовки й передбачає 40 кредитів ЕКТС. Згідно з навчальним планом вона містить навчальні дисципліни, що спрямовані на здобуття глибинних знань зі спеціальності, оволодіння здобувачами як загальнонауковими так й фаховими компетентностями. Сформульовані в програмі компетентності є цілком відповідними для того, аби сформувати у здобувачів вищої освіти здатності та уміння ефективно вирішувати завдання найвищого рівня складності у сфері історії та археології як під час проходження ними навчання, так і в фаховій діяльності за спеціальністю, бути конкурентноздатними на ринку праці.

Судячи з опису матеріально-технічного забезпечення, аспіранти матимуть доступ до всіх служб і послуг ЗВО, місць відпочинку та плідної наукової праці. Університет володіє достатнім кадровим ресурсом (професори, доценти). Усе це разом дозволяє успішно реалізувати поставлені завдання перед розробниками освітньо-наукової програми.

Разом з тим, рекомендуємо вивчити можливість доповнення ОНП освітніми компонентами (ОК) та вибірковими компонентами (ВК), які спрямовані на підсилення теоретичної та практичної підготовки здобувачів, зокрема, у частині формування джерельної та методичної бази індивідуальної наукової роботи, її історіографічного елементу.

У цілому, освітньо-наукова програма «Історія та археологія» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія, може бути рекомендована до використання у підготовці аспірантів ЦДУ як така, що відповідає вимогам українського законодавства, реалізації ПРН, спрямованих на підготовку конкурентоздатних спеціалістів на сучасному ринку праці.

РЕЦЕНЗЕНТ

Д.і.н., професор, член-кореспондент НАПНУ,
завідувач кафедри етнології та краєзнавства
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Валерій КАПЕЛЮШНИЙ

